

נספח ד4 – תשריטים סכמתיים

עקרונות מתווה תכנון מנחה לפיתוח התיישבותי אזורי כולל במרחב הנגב, מדרום לקו באר שבע

לכבוד צוותי תכנון שלום רב

להלן מוצגת בפניכם תקציר סכמתי לעבודת החטיבה להתיישבות, לתכנית התיישבותית כלל אזורית לנגב .

מטרת העבודה היא לחבר את הגורמים המתאמים לשיתוף פעולה סביב תכנית מתואמת ומוסכמת שתציב את הנגב במרכז מפת האינטרסים הלאומיים של מדינת ישראל והפיכתו לאזור מושך אוכלוסין.

התכנית תנחה לפיתוח מודלים התיישבותיים להאצה דמוגרפית ולמוקדי תעסוקה ופיתוח קיימים וחדשים, באזורים בעלי עדיפות וחשיבות התיישבותית לאומית בנגב.

בתודה צוות תכנון
חטיבה להתיישבות

רקע:

על פי נתוני למ"ס, קיימת הצפיפות אינטנסיבית (מהגבוהות בעולם), המתפתחת במרווח, שמצפון לקו אשקלון ומדרום לקו חיפה.

בהתייחס לכך, שתוך 40 שנה אוכלוסיית מדינת ישראל תוכפל.

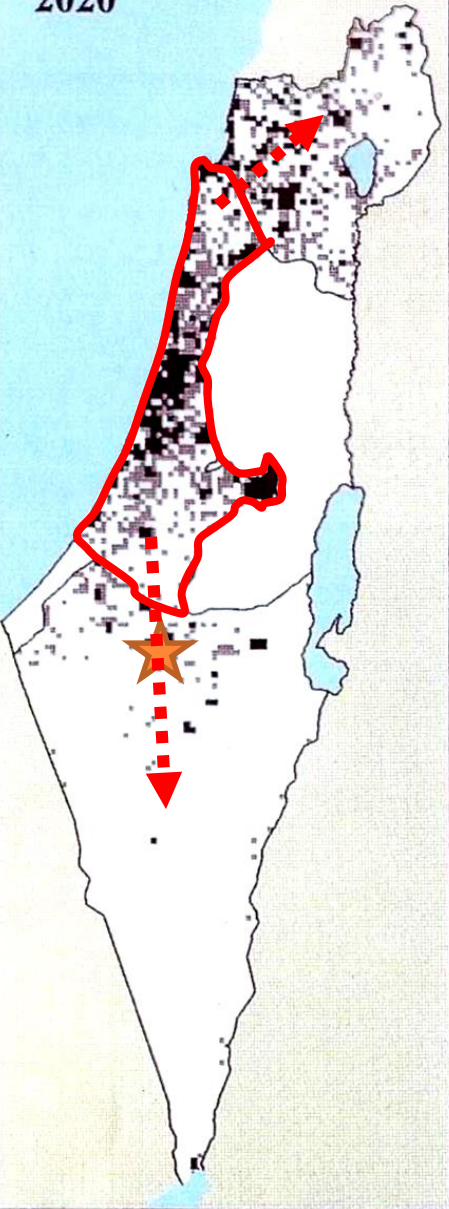
המשך המגמות לעיל, יוביל להתפתחות בלתי נשלטת, של רצף אורבני אינטנסיבי (מגלופוליס) במרחב הנ"ל, ובכך לחיסול את יתרות קרקע הקיימות, כשטחים פתוחים בין המוקדים וגושי הפיתוח הצפופים, שבמרחב זה.

אנו נמצאים בנקודת זמן בה נדרש לבחון מחדש, את מערך ההחלטות: בין פעולות הפיתוח הנדרשות באזורי ביקוש לאומי המתבססות על בוחן כלכלי הרלוונטי לטווח הקרוב,

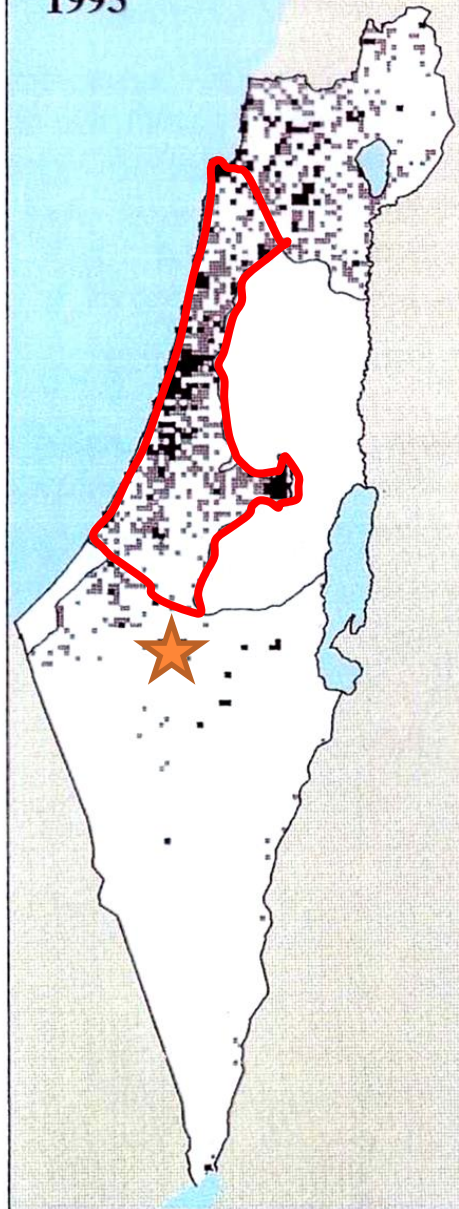
לבין פעולות הפיתוח הנדרשות באזורי עדיפות לאומית, המתבססות על התועלת הלאומית לטווח הארוך יותר.

על פי תמונת הרקע, נדרש ריווח משמעותי של מדיניות ומרחב הפיתוח של מדינת ישראל, לתוך עתודות הקרקע והמרחב הקיימים בנגב, ולאזורים דללי אוכלוסייה בגליל.

2020

1995

חטיבה להתיישבות

הסתדרות הציונית העולמית

עקרונות יסוד לפיתוח אזורי כולל

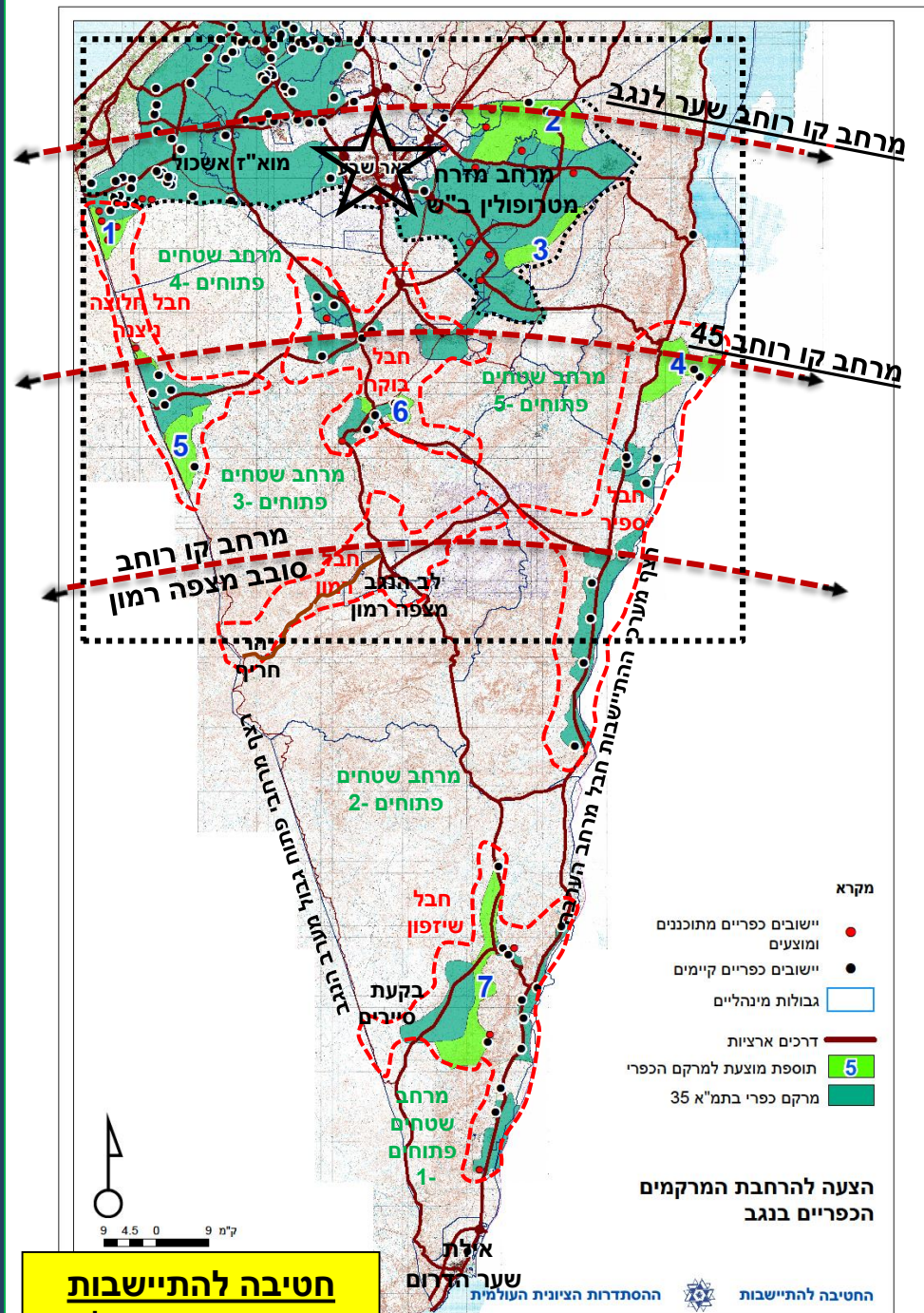
התכנון הכלל אזורי, יתבסס על פיתוח מדורג של מערכי התיישבות על כל מרכביהם, במרחבי השפעה מקו רוחב שער הנגב (קו באר שבע) ודרומה.

קו רוחב שער בנגב – קו באר שבע
קו רוחב 45 – מקשר גוש ניצנה – לב רמת נגב – דרום ים וספיר.
קו רוחב סובב רמון – קו לב הנגב.

בטווח 20 שנה בקרובות, עיקר תכנית המוצעת, תפעל לפיתוח **מעבר חבלים משולב**, שיהווה חיזוק ההקשרים האזוריים ההכרחיים, בין חלקי הנגב, **מקו רוחב סובב באר שבע ועד קו רוחב סובב מצפה רמון**.

במקביל תמשיך האצת הפיתוח בעיר באר שבע כמוקד על אינטנסיבי בקו שער הנגב כבסיס מטרופוליני מרכזי ארצי **המקשר בין ארץ הנגב לכלל הארץ**.

בטווח הרחוק יותר ובהמשך למגמות הפיתוח הנגב, יפותח מרחב התיישבותי מבוסס בדרום הנגב מצפון לעיר אילת – להלן חבל שזפון.

חטיבה להתיישבות
הסתדרות הציונית העולמית

פריסה ומיקוד מנגנוני השקעה ופיתוח, כלכליים

לאומיים ואזוריים במרחב הנגב

נדרש לקדם מהלך להסרת חסמים לשם התפתחות כלכלית על ידי מתן הטבות וטיפול ענפים מובילים. בהתאם לראיה אזורית כוללת, יש להפעיל תכנית מדיניות כלכלית לנגב, ומתוכה ניתן יהיה לגזור פרויקטים לאומיים ואזוריים (מתוך תכנית דרומה - "צוות מקנזי")

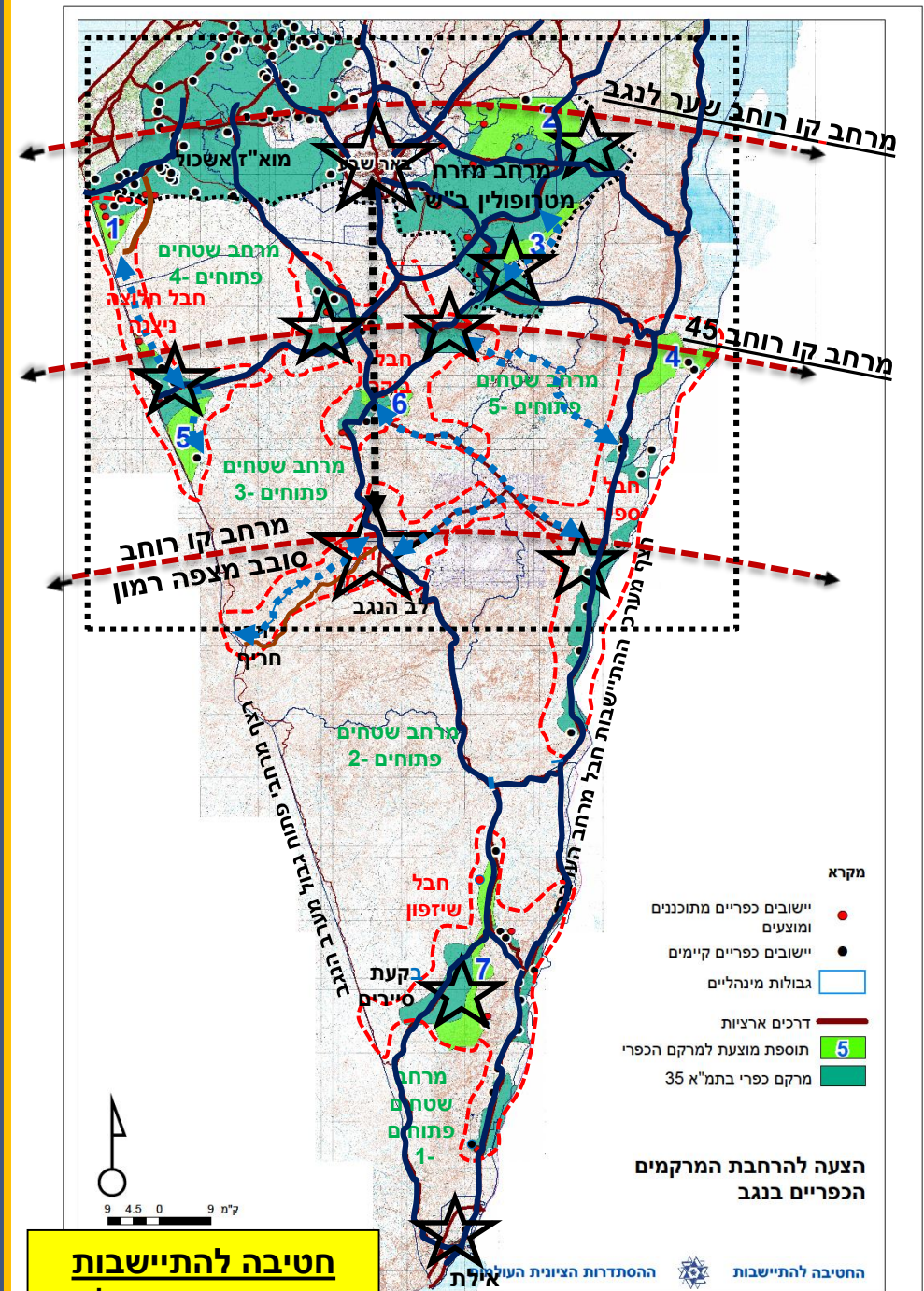
ע"פ כך תתקיים, פריסת ההשקעות ומגמות הפיתוח הכלכלי יפוזרו במוקדים עירוניים קיימים ומרכזים אזוריים קיימים ומוצעים. **וזאת תוך מיקוד בעיר מצפה רמון (לב הנגב), מרכז ספיר (חבל ספיר והערבה הצפונית), ונצנית (חבל ניצנה\ חלוצה).**

פיתוח מערך חינוך ומחקר יהווה מנוף לפיתוח כלכלי וצמצום פערים, על בסיס השקעה במצוינות ובהקמת מוסדות חינוך אקדמיה ומחקר ייעודיים, ופיזורם במוקדים אזוריים בנגב. (מתוך תכנית דרומה - "צוות מקנזי")

פיתוח מערך תירותי וחקלאי כולל לנגב כערך תדמיתי וכלכלי, על בסיס פיתוח צירים ומתחמים רציפים המאפשרים חווית תירות אזרחית, ומערך מרחבי המקשר בין אגני\חבלי ההתיישבות בנגב.

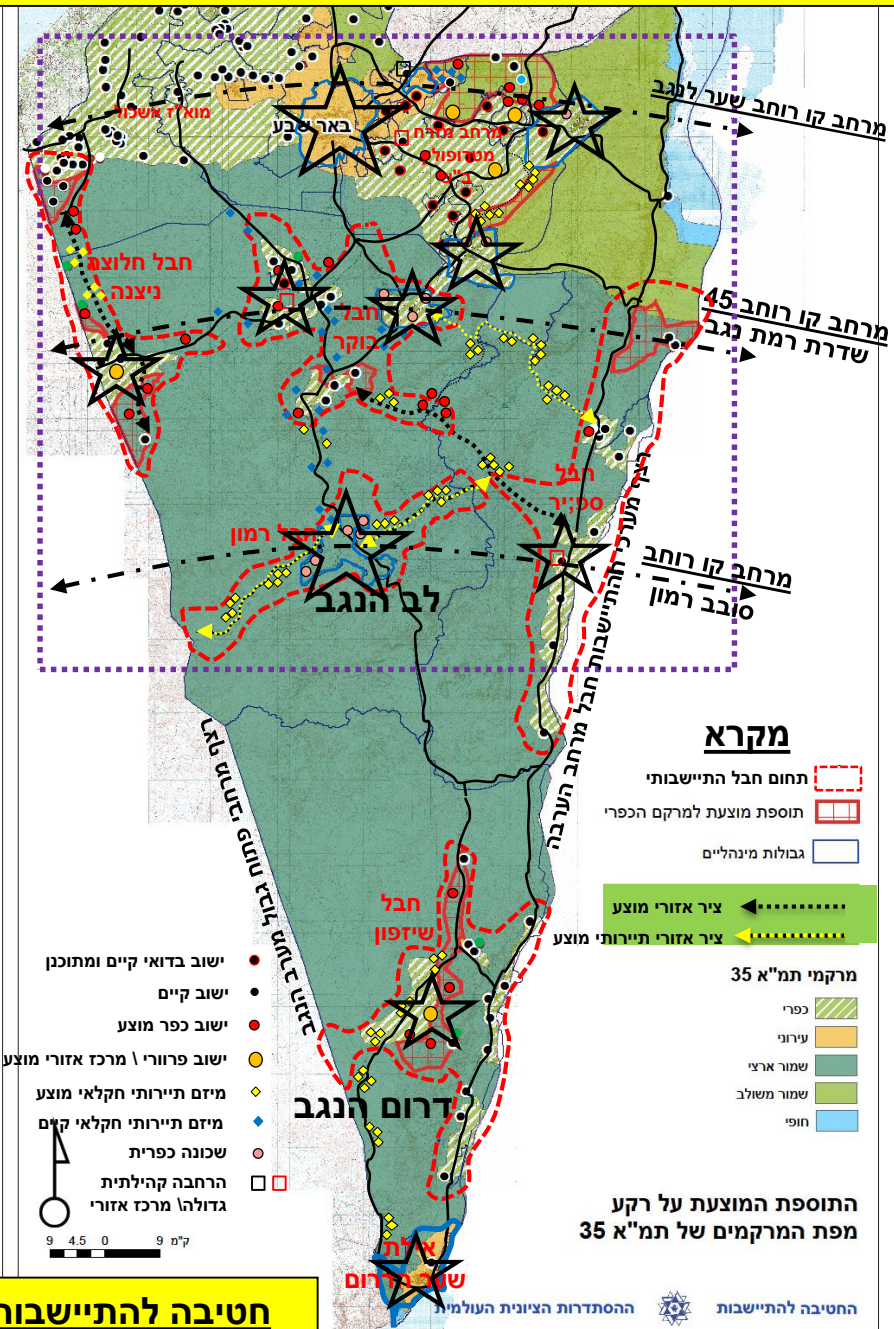
- הקמת מערך כביש אזורי שדה בוקר - ספיר
- שדרוג ופיתוח מערך כביש נופי תירותי הר חרף - סובב מצפה רמון
- הקמת מערך כביש אזורי חלוצה - ניצנה
- הקמת מערת כביש נופי תירותי גבעות מסך (ערד - דימונה)
- שדרוג ופיתוח מערך כביש נופי תירותי ירוחם - מעלה עקרבים - עיר אובות
- שדרוג ופיתוח מערך כביש נופי תירותי בקעת סיני - שיזפון

במרחב בדרומי של הנגב, בחבל שיזפון, יפותח מרכז אזורי חדש, שלעתיד יצמח להיות עיר נוספת בדרום הנגב מצפון לעיר אילת - להלן "העיר עובדה".

חטיבה להתיישבות
הסתדרות הציונית העולמית

מפת פריסת מודלים התיישבותיים מוצעת – יעד פיתוח 2035 (500,000 תת')

חטיבה להתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית

מערכות תנועה אזוריות
נופית חקלאיות מחודשות
הקמת מערך כביש אזורי שדה בוקר - ספיר

שדרוג ופיתוח מערך כביש נופי תיירותי הר חריף - סובב מצפה רמון

הקמת מערך כביש אזורי חלוצה - ניצנה

הקמת מערת כביש נופי תיירותי גבעות מסך (ערד - דימונה)

שדרוג ופיתוח מערך כביש נופי תיירותי ירוחם - מעלה עקרבים - עיר אובות

שדרוג ופיתוח מערך כביש נופי תיירותי בקעת סירים - שיזפון

- סיכום מודלים חדשים**
- ישובים כפריים חדשים - 28
 - ישובים פרווריים \ מרכזים אזוריים - 7
 - מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 80
 - שכונות כפריות בתחום שיפוט עירוני - 10
 - תוספת שטחי חקלאות - 400,000 דונם

מזרח מטרופולין ב"ש (80,000 תת)
מצב קיים - ערים (ערד \ דימונה) + 3 ישובים כפריים + 13 ערים בדואיות.
ישובים כפריים חדשים - 8
ישובים פרווריים - 3

מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 9
שכונות כפריות בתחום שיפוט עירוני - 6
תוספת שטחי חקלאות - 30,000 דונם
חבל ניצנה חלוצה (30,000 תת)

מצב קיים - 8 ישובים כפריים
ישובים כפריים חדשים - 8
ישובים פרווריים \ מרכזים אזוריים - 1
מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 4
תוספת שטחי חקלאות - 30,000 דונם
חבל בוקר (30,000 תת)

מצב קיים - עיר ירוחם + 9 ישובים כפריים + ח. בודדים + עיר בדואית
ישובים כפריים חדשים - 3
ישובים פרווריים \ מרכזים אזוריים - 1
מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 6
תוספת שטחי חקלאות - 20,000 דונם
חבל ספיר (15,000 תת)

מצב קיים - 10 ישובים כפריים
ישובים כפריים חדשים - 3
ישובים פרווריים \ מרכזים אזוריים - 1
מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 10
תוספת שטחי חקלאות - 30,000 דונם
חבל רמון (30,000 תת)

מצב קיים - עיר מצפה רמון + ח. בודדים
מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 20
שכונות כפריות בתחום שיפוט עירוני - 4
תוספת שטחי חקלאות - 40,000 דונם
חבל שיזפון (15,000 תת)

מצב קיים - 11 ישובים כפריים
ישובים כפריים חדשים - 6
ישובים פרווריים \ מרכזים אזוריים - 1
מיזמים תיירותיים חקלאיים חדשים - 12
תוספת שטחי חקלאות - 40,000 דונם